

Cik gatavi esam jaunajai apkures sezonai?

Jaunjelgavai draud augstākais tarifs novadā

→ 1. lpp.
Jau tuvākajās dienās sinoptiķi prognozē gaisa temperatūras pazemināšanos, un tas nozīmē apkures sezonas sākumu. Vienā otrā privātmājā tā sākusies jau septembra otrajā pusē, pie centralizētās apkures sistēmas pieslēgtajās ēkās, piemēram, Aizkrauklē, siltums pamazām sāks ieplūst no nākamās pirm-dienas. Tomēr ne visos pagastos, pilsētās apkures jautājumi ir līdz galam atrisināti. Vissarežģītākā situācija ir Jaunjelgavā.

IMANTA KAZIĻUNA
TEKSTS UN FOTO

Tarifu drīzumā pārskaits

Pirmo no visiem apvienību centriem uzrunāju Koknesī. Man kā ar centrālo apkuri nesaisītam iedzīvotājam interesēja, kāpēc nevar, runājot par apkures izmaksām, tās attiecināt uz dzīvokļa platību. Kāpēc kvadrātmētru vietā lietojam megawatstundas (MWh)?

Ziedonis Vilde, SIA "Kokneses komunālie pakalpojumi" vadītājs, saka, ka aprēķinā par piegādāto siltumu ietilpst vēl citi pakalpojumi — karstā ūdens cirkulācija, ūdens sil-dīšana. Mājai kopumā iedotā siltuma daudzums katru mēnesi atšķiras, līdz ar to arī katram atzīvolim tas ir atšķirīgs. Liela atzīvolim ir starp maksu par siltumu renovētai mājai, kas, piemēram, var būt 0,40 eiro par kvadrātmētru, bet nereno-vētai tie var būt 2,40 eiro. Maksa par siltumu saistīta arī ar dzīvokļa platību. Vai tas ir godīgs risinājums? Vienam vannasistabā ir tā sauktā "čūska", pa kuru cirkulē karstais ūdens, citam nav, vienam karsto ūdeni piegādā, citam nē. Koknesē no augusta siltumenerģijas tarifs bija 66,05 eiro par megawatstundu (MWh), no 1. oktobra — paugstināts līdz 67,53 eiro par MWh. Neliels izmaiņas saistīts ar iepirktais šķēdas cenas izmaiņām. Teorētiski šķēdas koknesieši savai katlumājai varētu iepirkt visai ziemas sezonai, bet tam nepietiek līdzekļu. Turklāt vasarā kurināmo varēja nopirkt lētāk. Tiesa, tā sauktās stratēģiskās rezerves iepirktais divu kravas auto-mašīnu apjomā, bet tas uz kopējo nepieciešamo daudzumu ir nebūtiski. Ar esošo šķēdas piegādātāju noslēgts līgums visai apkures sezonai, un, ja nenotiks nekas ārkārtējs, fiksētā cena par kurināmā tonnu saglabāsies līdz pavasarim. Toties sadaudzīnājusies elektrība, precizāk — elektrības sadales tarifs, un saistība ar to Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (Regulatoram) iesniegts jauns tarifs, kuram gaida apstiprinājumu. Šī paša iemesla dēļ tarifi varētu mainīties arī ūdensapgādei un kanalizācijai. Abu šo pakalpojumu sniegšanai nepieciešams darbināt elektromotorus. Par jauno tarifu ūdensapgādei un kanalizācijai vēl lems Aizkraukles novada domes sēdē oktobrī.

VISĀS AIZKRAUKLES NOVADA APVIENĪBĀS siltuma ražotāji un piegādātāji apkures sezonai ir gatavi. Skaidrības nav vienīgi par Jaunjelgavu, jo tur siltuma ražotājs nav pašvaldībā iesniedzis tarifu plānu un nav arī ziņojis par gatavību jaunajai sezonai.

Katlumāja Koknesē darbojas gan ar šķēdu, gan gāzi, tarifs iedzīvotājiem ir izlīdzinātais, visus mēnešus vienāds. Vasaras sezonā katlumāja, sildot ūdeni, darbojas ar gāzi, ziemā, apkures sezonā, ar šķēdu. Siltajā laikā patērētā gāze izmaksā vairāk, nekā iedzīvotāji samaksā savos rēķinos. Starpību atgūst ziemas mēnešos, kurinot šķēdu.

Zināmas grūtības siltumapgādē rada tie iedzīvotāji, kuri nemaksā rēķinus. Ziedonis Vilde saka, ka situācija pēdējā laikā ir uzlabojusies, kopējā parādu summa sārūk. Ja visi maksātu laikus, varētu atļauties vasarā nopirkt lētāku šķēdu. Joprojām liels parāds, kurš sākotnēji bija 100 tūkstoši eiro, "karājas" no pagājušā gada, kad strauji un būtiski pieauga gāzes cena.

Skriverieši nopirkuši teju visu šķēdu

SIA "Pļaviņu komunālie pakalpojumi" valdes locekle Santa Zālīte saka, ka pagaidām iedzīvotāji nav jautājuši pēc siltuma dzīvokļos. Oktobrī siltumenerģijas tarifs Pļaviņās noteikts 81,35 eiro, bet no novembra — 73,65 eiro par MWh. Pļaviņās esot ļoti apzinīgi iedzīvotāji, rēķinus apmaksājot laikus, jauni parādi tikpat kā neveidojas un atgūstami ir vēsturiskie. Pilsētā ir divas katlumājas, abas darbojas ar šķēdu. Kurināmā apjoms, kas pašlaik iepirkts, ir trešā daļa no visa sezonā nepieciešamā. Arī pļaviņiešiem ar šķēdas piegādātāju noslēgts līgums par tās piegādi līdz apkures sezonas beigām. Līdz ar to kurināmā izmaksas tarifu nemainīs. Tomēr ietekme varētu būt, un tā saistīta ar minimālās algas pieaugumu valstī, kas stāties spēkā nākamā gada janvārī.

Juris Gorbačovs, Neretas apvienības vadītājs, teic, ka katlumājai Neretas centrā malca bija savesta jau jūnijā. Tad arī noteikts apkures tarifs — 86,06 eiro par MWh. To gan Aizkraukles novada dome plā-

no apstiprināt oktobra sēdē. Apkures sezonas sākšana atkarīga no dienakts vidējās gaisa temperatūras un iedzīvotāju vēlmēm. Kad trīs naktis pēc kārtas vidējā gaisa temperatūra ir 8 grādi, katlumāja sāk darbu, sākmā siltumu padodot nakts stundās. Nereti atteikušies no centralizētās karstā ūdens apgādes, turklāt no centrālās apkures atteikusies tā sauktā "skolotāju" māja, kas pārgājuši uz autonomu apkuri. Pārējie cīģīgi maksā rēķinus, turklāt vasarā iemaksā vairāk, veidojot uzkrājumu ziemeļiem.

Apkures sezonu Skriveros iedzīvotāji sagaida ar 81,95 eiro par MWh. **Aigars Sprudzāns, SIA "Skriveru saimnieks"** vadītājs, saka, ka cena samazinājusies aptuveni par 10 eiro, jo iepirkts lētāks kurināmais. Atšķirība no situācijas citviet Skriveros nopirktais šķēdas — trīs tūkstoši kubikmetru — pietiks teju līdz ziemas beigām. Pagastā nesenu uzcelta jauna, automatizēta katlumāja, tajā minimāli nepieciešama cilvēka klātbūtne, bet divi kurinātāji ir gatavi ķerties pie darba.

Apkures sezonas sākumam ierasti startu dod vidusskola. Pērn tas notika jau septembra vidū.

"Bezzobains" līgums "sasien rokas"

Tomēr ne visur situācija pirms ziemas ir tik droša un stabila. Liela neziņa valda Jaunjelgavā. Situācijas skaidrojums isumā — par siltumu tur gādā privātuzņēmums SIA "EkoSil", bet līdz pat šai nedēļai tas pašvaldībai nav iesniedzis savu tarifu plānu. Ir bažas, ka maksa par siltumu varētu būt tāda pati vai līdzīga kā pagājušajā sezonā — teju divas reizes augstāka nekā citviet novadā. Vidusskolas direktore Leema Miļiga teic, ka skola, kas arī pieslēgta šai katlumājai, klasēs ir pietiekā-

mi silts, ap 22 grādi, vienīgi ziemēļu puses telpas varētu būt vēsākas.

Jaunjelgavas apvienības pārvaldes vadītāja Gunta Zvaigzne-Avakova atzīst, ka pašlaik jauno apkures tarifu nosaukt nevar, jo tas nav paziņots. Pašvaldība rakstveidā to pieprasījusi vairākas reizes, bet atbildes joprojām nav. Ja rastos nepieciešamība apkuri pieslēgt jau rīt? Pārvaldes vadītāja teic, ka to varētu darīt, bet par atskaites punktu tarifam būtu jāņem pagājušajā sezonā noteiktā. Jaunjelgaviešu maciņiem tas būtu "sāpīgs" siltums. Pagājušajā sezonā iedzīvotājiem bija atbalsts no valsts, soga tāda nav.

Rīgā reģistrētās SIA "EkoSil" valdes loceklis ir Vītaljs Fedulovs. Šis uzņēmums saistīts ar Jēkabpili reģistrētu mikrouzņēmumu SIA "Green Energy Trio", kura vienīgais īpašnieks ir Igors Movels. Viņš "Staburagam" sacīja, ka to, kāda ir šī brīža situācija, viņš pateikot apvienības vadītājai. Uzņēmums vēl neesot izlēmis, kāds būs jaunais tarifs. "Mums ar visām iestādēm to vajag saskaņot. Šonedēļ ar to tiksīm skaidrība un paziņosim apvienības vadītājai", saka Igors Movels.

Situāciju ar apkuri Jaunjelgavā skaidro arī Aizkraukles novada pašvaldības izpilddirektors Uldis Riekstiņš. Viņš informē, ka pašlaik spēkā ir līgums, kas noslēgts ar SIA "Green Energy Trio", vēlāk ar tās meitasuzņēmumu "EkoSil". Uzņēmums Jaunjelgavas siltumapgādē ieguldīja lielas investīcijas, uzcelta jaunu katlumāju. Līgums ir spēkā līdz 2030. gadam, un, kā saka Uldis Riekstiņš, tas ir pārāk "bezzobains" no pašvaldības puses. Līgums cita starpā paredz to, ka pašvaldībai obligāti jāpērķ siltumenerģija no šī uzņēmuma. Tiesa, kādā no iepriekšējām apkures sezonām radās problēmas ar siltumapgādi, un tas varēja būt labs

iemeslis, lai līgumu laužtu. Tas gan nozīmētu, ka ziemas vidū Jaunjelgavā, precīzāk — katlumājai pieslēgtās ēkas, paliktu pilnībā bez apkures. Jau gadu pašvaldība piedāvā uzņēmumam parakstīt jaunu līgumu, bet pretējā puse tam nepiekrīt.

Pašlaik, kad salīdzinājums ar pagājušo sezonu, cena siltumam samazinājusies uz pusi, līgums ar uzņēmumu neparedz samazināt tarifu, pat ja pašvaldība var pamatot, ka tas ir pārmērīgi augsts. "Esam centušies ar viņiem runāt cilvēcīgi, vienoties, bet nesekmīgi. Šobrīd ar to nodarbojas juristi, meklējam korektu veidu, kā vienoties bez tiesvedības," teic Uldis Riekstiņš. Līdzšinējais tarifs ir ap 140 eiro par MWh, augstāks nekā jebkuram citam apkārtnē esošajam komersantam. Piemēram, SIA "Seces koks" to saražo uz pusi lētāk.

Lai situāciju risinātu, Aizkraukles novada pašvaldība piedāvājusi uzņēmējam atpirt katlumāju. Preti adekvātam īpašuma vērtējumam, komersants nosaucis astronomisku summu, kura nebija apspriešanas vērtā.

Jaunjelgavas apvienības Daudzes pagastā daudzdzīvokļu mājām "MRS māja Nr. 693" un "MRS māja Nr. 15" soga par siltumu būs jāmaksā 129,16 eiro par MWh. Ja jaun-jelgaviešiem būs jāpaliek pie iepriekšējā gada tarifa, tas būs augstākais novadā.

Samaksājūsi līdz pavasarim

Edgars Bricis, SIA "Aizkraukles siltums" vadītājs, par apkures pieslēgšanu pilnā veidā no 9. oktobra saka, ka tas ir mājai apsaimeņkietojās SIA "Lauma-A" lēmums. No tehniskās puses tas nozīmē laikus sagatavoties sezonai, jo visus apkures tīklus vienā reizē nevar pieslēgt. Sistēma ir iestatīta automatiskajā režīmā, kas nozīmē, ka tā neatkarīgi no diennakts laika pamazām sāk strādāt pie gaisa temperatūras +14 grādi. Līdz šim sistēma bija atslēgta, bet turpmāk, gaisa temperatūrai sasniedzot šo robežu, mājās ieplūds siltums. Tāpat kā iepriekšējā sezonā, maksimāli izmantos SIA "Seces koks" šķēdas katlumājas jau, bet, gaisa temperatūrai nokrītot zem 0 grādiem, pieslēgs arī gāzes apkuri. Šķēdas cena Aizkrauklei nofiksēta līdz 30. aprīlim. Dabagāzes cena gan piesaistīta tirzai un mainās katru mēnesi. Oktobrī pilsētā siltuma tarifs ir 64,66 eiro par MWh, bet ar novembri tas būs 71,11 eiro, un tāds paliks arī decembrī. "Aizkraukles siltums" neplāno mainīt tarifu arī janvārī tikai tāpēc, ka mainīsies valstī noteiktā minimālā alga. Toties to var ietekmēt būtisks gāzes cenas pieaugums. Edgars Bricis saka, ka parādnieki par siltumu ir, bet iepriecina tie, kas jau vasarā iemaksājuši būtiskas summas avansā. Daži pat pilnībā noseguši visu nākamo sezonu jau tagad. ♦

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts "Staburags".